

Väljaandja:	Haridus- ja teadusminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	07.09.2008
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	11.06.2015
Avaldamismärke:	

Turismierialade riiklik õppekava

Vastu võetud 05.02.2008 nr 7

[RTL 2008, 15, 211](#)

jõustumine 23.02.2008

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
22.08.2008	RTL 2008, 74, 1026	07.09.2008

Määrus kehtestatakse «[Kutseõppeasutuse seaduse](#)» § 11 lõike 2 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Määruse ülesanne

(1) Reisimise, turismi ja vaba aja veetmise erialade riiklik õppekava (edaspidi *riiklik õppekava*), mis kuulub ISCED 97 õppekavade liigituse järgi «Reisimise, turismi ja vaba aja veetmise õppekava rühma», määrab kindlaks kutseõppe eesmärgid ja ülesanded, eriala õppekava kutseõppe mahu ja kohustusliku sisu ning õpingute alustamise ja lõpetamise nõuded.

(2) Riiklik õppekava kehtestab järgmiste erialade kohustusliku kutseõppe sisu:

- 1) turismikorraldus (inglise keeles *Tourism Management*);
- 2) reisikorraldus (inglise keeles *Tour Operation Management*);
- 3) rekreatsioonikorraldus (inglise keeles *Recreation Management*);
- 4) loodusturismi korraldus (inglise keeles *Nature Tourism Management*);
- 5) maaturismi ettevõtlus (inglise keeles *Rural Tourism Entrepreneurship*);
- 6) maaturismi teenindus (inglise keeles *Rural Tourism Service*).

§ 2. Kutseõppe eesmärgid ja ülesanded

(1) Riikliku õppekavaga kehtestatud kutseõppe eesmärgiks on võimaldada õppijal omandada teadmised, oskused ja hoiakud töötamiseks reisimise, turismi ja vaba aja veetmise organisatsioonides ja ettevõtetes ning eeldused õpingute jätkamiseks ja elukestvaks õppeks.

(2) Riikliku õppekavaga kehtestatud kutseõppe ülesandeks on ette valmistada selline töötaja, kes:

- 1) väärtustab oma kutseala ning arendab oma kutseoskusi;
- 2) oskab planeerida, teostada, hinnata ja arendada oma tööd;
- 3) oskab iseseisvalt rakendada oma kutse- ja erialaseid teadmisi ning oskusi erinevates töösituatsioonides;
- 4) on orienteeritud kvaliteetsete õpi- ja töötulemuste saavutamisele;
- 5) vastutab enda ja kaastöötajate turvalisuse eest ning tuleb toime ohuolukordades;
- 6) töötab oma tervist ja keskkonda säästes;
- 7) oskab teha eetilisi ja seaduspäraseid valikuid ning on vastutusvõimeline;
- 8) omab suhtlus- ja teenindusvalmidust ning -oskusi;
- 9) omab analüüsivõime ja teabe hankimise oskusi ning valmisolekut meeskonnatööks.

§ 3. Nõuded õpingute alustamiseks

(1) Turismi-, reisi-, rekreatsiooni- ja loodusturismi korralduse ja maaturismi ettevõtluse õppekava alusel võib õppima asuda õppija, kes on omandanud keskhariduse ning kelle eesti keele oskus on vähemalt B2- või sellele vastaval tasemel.

(2) Maaturismi teeninduse õppekava alusel võib õppima asuda õppija, kes on omandanud vähemalt põhihariduse ja kelle eesti keele oskus on vähemalt B1- või sellele vastaval tasemel.

§ 4. Nõuded õpingute lõpetamiseks

Õpingud loetakse lõpetatuks, kui on saavutatud õppekavas esitatud õpitulemused ning sooritatud positiivsele tulemusele eriala lõpueksam. Erialade lõpueksamite kirjeldused on esitatud lisas 3.

2. peatükk KUTSEÕPPE KOHUSTUSLIK SISU JA MAHT

§ 5. Kutseõppe sisu

(1) Kutseõppe sisu on määratud järgmistes kutsestandardites esitatud kutseoskuskõuetega:

- 1) turismikorraldaja II, III;
- 2) reisikonsultant II;
- 3) reisikorraldaja III;
- 4) retkejuht II;
- 5) matkatreener I;
- 6) maaturismi ettevõtja III.

(2) Moodulite numbrid, nimetused, mahud ja lühikirjeldused on esitatud määruse lisas 1 järgmiselt:

- 1) turismikorralduse, reisikorralduse, rekreatsioonikorralduse, loodusturismi korralduse, maaturismi ettevõtluse ja maaturismi teeninduse erialade õppekavade kohustuslikud ühised õpingud on moodulid 1–9;
- 2) turismikorralduse eriala kohustuslikud põhiõpingute moodulid on 10, 11, 12;
- 3) reisikorralduse eriala kohustuslikud põhiõpingute moodulid on 13, 14, 15;
- 4) rekreatsioonikorralduse eriala kohustuslikud põhiõpingute moodulid on 16, 17, 18, 19, 20;
- 5) loodusturismi korralduse eriala kohustuslikud põhiõpingute moodulid on 21, 22, 23;
- 6) maaturismi ettevõtluse eriala kohustuslikud põhiõpingute moodulid on 24, 25, 26, 27, 28;
- 7) maaturismi teeninduse eriala kohustuslikud põhiõpingute moodulid on 29, 30, 31, 32.

§ 6. Kutseõppe maht

(1) Turismi-, reisi-, rekreatsiooni- ja loodusturismi korralduse, maaturismi ettevõtluse ja maaturismi teeninduse õppekava kutseõppe maht on 80 õppenädalat, millest praktika moodustab vähemalt 20.

(2) Turismi-, reisi-, rekreatsiooni- ja loodusturismi korralduse, maaturismi ettevõtluse ja maaturismi teeninduse õppekavade praktika lühikirjeldused on esitatud määruse lisas 2.

3. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 7. Kooli õppekava koostamine

(1) Kool koostab riikliku õppekava alusel õppekava iga õpetava kutse- või eriala ja kutseõppeliigi jaoks, võttes aluseks riiklikus õppekavas esitatud kohustuslikud üld- ja põhioskuste moodulid ning lisades valikõpingute moodulid.

(2) Kooli õppekava alusel võib kool koostada õppekava kutse- või erialaste oskuste omandamiseks. Õppekava nimetusena säilib aluseks oleva õppekava nimetus, mida täpsustatakse sulgudes kitsama eriala või osakuse nimetusega. Sulgudes paiknev täpsustav nimetus ei tohi olla eksitav ning peab üheselt iseloomustama õppekava sisu.

(3) Erivajadustega õppijale koostatakse kooli õppekavast lähtuvalt individuaalne õppekava.

§ 8. Kooli õppekavade määrusega vastavusse viimine

Kooli õppekavad viiakse määrusega vastavusse kuue kuu jooksul pärast määruse jõustumist ja rakendatakse määruse vastuvõtmisele järgnevast õppeaastast sisseastunutele.

Lisa 1
KINNITATUD
haridus- ja teadusministri 5. veebruari 2008. a määrusega nr 7

Moodulite numbrid, nimetused, mahud ja lühikirjeldused

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Maht õppenädalates
1.	Sissejuhatus reisimise, turismi ja vaba aja veetmise valdkonna kutseõpingutesse	1
<p>Käsitletavad teemad: sissejuhatus reisimise, turismi ja vaba aja veetmise valdkonna kutseõpingutesse.</p> <p>Õpetusega taotletakse, et õppija omandab teadmised reisimise, turismi ja vaba aja veetmise valdkonnast, õppekavast ning selle täitmise seonduvatest nõuetest. Õpitu motiveerib õppijaid väärtustama ja hindama valitud kutseala. Mooduli läbimine annab õppijale ülevaate õppetöö korraldusest koolis ja praktikakohas, õppija õigustest ja kohustustest ning kasutatavatest õppemeetoditest ja -materjalidest. Õpetus toetab õppija ühistööoskuste, probleemide lahendamise, kriitilise mõtlemise, analüüsi- ja suhtlemisoskuste arengut ning annab eeldused erialaste oskuste ja teadmiste arendamiseks ning edasisteks kutsealaõpinguteks.</p>		
2.	Majandus- ja ettevõtlusõpe	3
<p>Käsitletavad teemad: majanduse alused, ettevõtluse alused, äri- ja tööõiguse alused.</p> <p>Õpetusega taotletakse, et õppija teab Eesti majanduse arengusuundi ühtses Euroopa Liidu majandusruumis, peamisi äri- ja töösuhteid reguleerivaid õigusakte, organisatsiooni töökorralduse, juhtimise ja organisatsioonikäitumise aluseid ning kvaliteedisüsteeme. Õppija arendab majandusliku mõtlemise, ettevõtte äriplaani koostamise, töökorralduse ning ettevõtjana tegutsemise oskusi. Mooduli läbimine toetab õppija ühistööoskuste, probleemide lahendamise, kriitilise mõtlemise, analüüsi- ja suhtlusoskuste arengut. Mooduli läbimine loob eeldused erialaste oskuste ja teadmiste arendamiseks ning edasisteks kutsealaõpinguteks.</p>		
3.	Töökeskkonnaõpe	2
<p>Käsitletavad teemad: esmaabi, tööohutuse ja töötervishoiu alused.</p> <p>Õpetusega taotletakse, et õppija omandab teadmised tööohutuse ja -tervishoiu õiguslikest alustest, keskkonnaohutuse nõuetest ja jäätmemajanduse korraldamisest. Õppija omandab oskused tegutsemiseks ohuolukordades ja õnnetusjuhtumite korral ning oskab anda esmaabi.</p>		
4.	Klienditeenindusõpe	4
<p>Käsitletavad teemad: suhtlemispsühholoogia alused, klienditeeninduse alused.</p> <p>Õpetusega taotletakse, et õppija omandab teenindusmõtelaadi, -hoiakud ja -valmiduse ning õpib õigesti teenindama. Õppija avardab oma terviklikku maailmapilti ja analüüsivõimet, arendab hoolivust, mõistmist ja sallivust teiste inimeste suhtes ning õpib paremini tundma iseennast. Mooduli läbimisel oskab õppija kasutada omandatud teadmisi ja oskusi suhtlemisel ja teenindamisel, pöörata tähelepanu teeninduskultuuri ja -kvaliteedi aspektidele, ennetada ja õigesti tegutseda veaolukordades, välja selgitada klientide vajadusi ja soove ning küsida ja anda tagasisidet. Mooduli läbimine loob õppijale eeldused teenindus- ja suhtluspädevuste edasiarendamiseks, nende kasutamiseks ja seostamiseks õppekava teiste moodulitega.</p>		
5.	Arvuti- ja asjaajamisõpe	3
<p>Käsitletavad teemad: arvutiõpetus ja asjaajamise alused ning kutsealane eesti keel.</p> <p>Õpetusega taotletakse, et õppija teab arvutivõrkude üldiseid toimimispõhimõtteid, arvutialast sõnavara, teksti- ja tabelitöötluse, veebis navigeerimise ja esitluse loomise põhimõtteid. Õppija oskab kasutada arvutit õppimis- ja töövahendina informatsiooni hankimiseks, töötlemiseks, kasutamiseks ja edastamiseks, esitluste loomiseks ja tööks vajalikuks suhtluseks. Õppija teab igapäevase asjaajamise korraldamise aluseid ning oskab koostada ja vormistada erinevaid dokumente ja ametikirju nii paberil kui arvutis. Õppija oskab kasutada korrektset eesti keelt.</p> <p>Mooduli läbimine toetab õppija ühistööoskuste, probleemide lahendamise, kriitilise mõtlemise, kirjaliku ja suulise eneseväljendamise, analüüsi- ja suhtlusoskuste arengut ning annab eeldused erialaste oskuste ja teadmiste arendamiseks ning edasisteks kutsealaõpinguteks.</p>		
6.	Kutsealane inglise keele õpe	5
<p>Käsitletavad teemad: inglise keele grammatika ja suhtluskeel, turismisõnavara ja teenindussuhtlus.</p> <p>Õpetusega taotletakse, et õppija omandab ja süvendab turismitööks vajalikke teadmisi enese väljendamiseks inglise keeles. Õppija mõistab tavakõnet ja saab aru turismialastest tekstidest. Oskab ettevalmistuseta vestelda turismiga seonduvatel teemadel, koostada tekste ja ametialaseid kirju. Õppija tähtsustab korrektse keelekasutuse vajalikkust ametialases suhtluses. Lõpetamisel saavutatakse kutsealase inglise keele tase B1.</p>		
7.	Kutsealane võõrkeeleõpe (soome, vene või saksa keel)	4
<p>Käsitletavad teemad: lisavõõrkeele grammatika ja suhtluskeel, turismialane sõnavara ja keelekasutus, teenindussuhtlus.</p> <p>Õpetusega taotletakse, et õppija omandab ja süvendab turismitööks vajalikke teadmisi enese väljendamiseks ühes lisavõõrkeeles. Õppija mõistab tavakõnet ja saab aru turismialastest tekstidest. Oskab ettevalmistuseta</p>		

vestelda turismiga seonduvatel teemadel, koostada tekste ja ametialaseid kirju. Õppija tähtsustab korrektse keelekasutuse vajalikkust ametialases suhtluses.

8.	Turismimajandusõpe	5
Käsitletavat teemad: turismimajanduse alused, hotellimajanduse alused, toitlustuse alused, turismiturunduse alused.		
<p>Õpetusega taotletakse, et õppija teab turismi ajalugu ja tulevikutrende, mõistab turismimajanduse tähtsust, rolli ja arengusuundi maailma majanduses ning Eestis, tunneb turismimajanduse põhialuseid, seoseid teiste majandusharudega, erinevaid turismisektoreid ning nende poolt pakutavaid teenuseid. Õppija mõistab turismi majanduslikke, sotsiaalseid, poliitilisi ja ökoloogilisi mõjutegureid ning oskab kasutada lihtsamaid analüüsimeetodeid. Õppija tunneb reisijate liigitust ning turistide ootusi, vajadusi ja motiive. Õppija teab peamisi turismiorganisatsioone ja -ühendusi, turismikvaliteedi juhtimissüsteeme ja levinumaid kvaliteedimärgiseid. Õppija omandab reisimise, turismi, majutuse, toitlustuse, rekreatsiooni, sihtkohaarenduse, turismikorralduse ja -turundusega seonduvad alusteadmised ja põhisõnavara. Õppija oskab leida erialast informatsiooni, arendab turismitöösse tervikliku ning eetilise suhtumise, analüüsi- ja ühistööoskusi.</p>		
9.	Turismigeograafiaõpe	6
Käsitletavat teemad: maailma turismigeograafia, Eesti turismigeograafia, Eesti kultuurilugu, maailma kultuurid.		
<p>Õpetusega taotletakse, et õppija omandab turismigeograafia põhimõisted, teab peamisi loodusgeograafilisi protsesse, maakera geograafilisi iseärasusi ning poliitilis-majanduslikku liigendamist. Õppija tunneb maailma kaarti. Õppija tunneb maailma ja Euroopa tähtsamaid turismi piirkondi, -sihtkohti ja -vaatamisväärsusi, oskab neid tutvustada ja nõustada reisijaid erinevatesse piirkondadesse sõitmisel. Õppija tunneb maailma kultuurilugu ja religioone ning omab ülevaadet maailma rahvaste kommetest ja väärtushinnangutest. Õppija oskab sobilikult käituda suheldes teiste rahvuste ja kultuuride esindajatega.</p> <p>Õppija teab Eesti üldandmeid ja haldusjaotust, tunneb Eesti loodust, maakondade turismivõimalusi ja vaatamisväärsusi. Õppija oskab tutvustada Eesti turismiregioone ja jagada turismialast informatsiooni. Õppija teab Eesti kultuuripärandi väljakujunemist ja põhiperioode, Eesti kultuuriloo tähtsamaid ilminguid ning oskab võrrelda neid Euroopa kultuurinähtustega. Õppija teab Eesti erinevate regioonide kultuuriloolist minevikku, tähtsamaid kultuuritegelasi ja tänapäeva olulisemaid kultuuriobjekte ja -sündmusi. Õppija oskab kasutada andmebaase ja infomaterjale.</p>		
10.	Turismikorraldusõpe	6
Käsitletavat teemad: turismiinfokeskuste töökorraldus, reisikorralduse alused, sündmuskorraldus, seminarikorraldus, rekreatsioonikorraldus ja giiditöö korraldus.		
<p>Õpetusega taotletakse, et õppija omandab õige suhtumise, vajalikud teadmised ja oskused töötamiseks organisatsioonis, mille tegevuste hulka kuulub turismi korraldamine turismiteenuseid pakkuvas väikeettevõttes, turismiinfokeskuses, mittetulundussektoris või kohalikus omavalitsuses. Õppija mõistab reisi-, sündmus-, seminari- ja rekreatsioonikorralduse põhimõisteid ja protsesse. Õppija oskab leida ja analüüsida tööülesannete täitmiseks vajalikku teavet. Oskab korraldada turismiinfokeskuse tööd ning mõistab giidi kui sihtkoha lahtimõttestaja rolli, omandab üldoskused rekreatsiooni korraldamisest sise- ja välistingimustes. Taotletakse, et õppija arendab analüüsimeetodeid ja probleemide lahendamise oskusi.</p>		
11.	Turismiarendusõpe	6
Käsitletavat teemad: jätkusuutliku arendamise alused, halduskorralduse alused, sihtkoha tootearendus, sihtkohaturundus.		
<p>Õpetusega taotletakse, et õppija omandab õige suhtumise, vajalikud teadmised ja oskused töötamiseks avaliku või kolmanda sektori organisatsioonis, mille tegevuste hulka kuulub turismi arendamine sihtkohas. Õppija mõistab jätkusuutliku arendamise, haldusjuhtimise, sihtkoha tootearenduse ning -turunduse põhialuseid ja protsesse. Oskab assisteerida sihtkoha arendamisega seotud protsesse ning koostada sihtkoha turundusplaani. Taotletakse, et õppija arendab analüüsimeetodeid ja probleemide lahendamise oskusi.</p>		
12.	Majandusarvestus- ja projektiõpe	3
Käsitletavat teemad on majandusarvestuse alused ja projektitöö korraldus.		
<p>Õpetusega taotletakse, et õppija omandab teadmised projekti mõistetest, projektipõhisest tegevusest organisatsioonis, projektide seotusest organisatsiooni arengustrateegiaga ja saab ülevaate projektide rahastamisvõimalustest. Õppija omandab algteadmised organisatsiooni majandusvahenditest, majandusprotsesside arvestusest, dokumenteerimisest, bilansist, sularahata arveldustest, kassaoperatsioonidest, aasta- ja projektiaruande koostamisest.</p> <p>Õpetus toetab õppija ühistööoskuste, probleemide lahendamise, kriitilise mõtlemise, analüüsi- ja suhtlusoskuste arengut ning annab eeldused erialaste oskuste ja teadmiste arendamiseks ning edasisteks kutsealaõpinguteks.</p>		
13.	Reisibüroo töö õpe	6
Käsitletavat teemad: töökorraldus, reisiteenuste müük ning rahvusvahelised broneerimissüsteemid.		
<p>Õpetusega taotletakse, et õppija omandab vajalikud oskused ja teadmised töötamiseks reisibüroos. Õppija teab ja oskab rakendada reisiteenuste müügis kasutatavaid lühendeid ja koode, on võimeline andma klientidele vajalikku teavet reisiteenuste kohta ning neid müüma. Õppija suudab broneerida ja müüa Eesti reisibüroodes</p>		

pakutavaid tüüpilisi reisisaate, esitada infopäringuid teenuste osutajatele, kinnitada ja tühistada tellimust, vormistada reisidokumentatsiooni, teostada aruandlust teenuste osutajatele, anda kliendile reisisaate nõu (valuuta, reisisaate jne), tunneb reisimüügi vormistamise tingimusi ja oskab neid kliendile edastada. Õppija tunneb reisibüroo töökorralduse ja teenuste osutamisega seotud seadusandlikke akte. Õppija arendab erialase teabe otsimise ja analüüsimise ning suhtlusoskusi.

14.	Reisikorraldusõpe	7
<p>Käsitletavat teemat: reisikorraldus, reisikorraldusettevõtte töö, pakettreis kui turismitoode, turismitoote turundus, giidi töö, reisisaate ja reisikorraldaja esindaja töö.</p> <p>Õpetusega taotletakse, et õppija teab ja tunneb reisikorralduse põhimõtteid, reisikorraldusettevõtte töökorraldust, pakettreise kui turismitoode, giidi ja reisisaate tegevusi, ekskursioonide läbiviimise meetodikat. Õppija oskab koostada pakettreise, kalkuleerida ja müüa reispakette, koostada ekskursiooni teksti ning juhtida ekskursiooni. Õppija õpib tundma turismitootele turundusplaani koostamise ja arendamise, sise- ja suhteturunduse printsiipe. Õppija arendab turismitoode reklaami, müügi ja müügitoote korraldamise oskusi. Õppija omandab arusaama, et vastutus kliendile ja müügiagentidele antava detailse teabe täpsuse eest tagab reisikorraldusettevõtte edu. Õppija arendab tööülesannete täitmiseks vajaliku teabe hankimise, analüüsimise ja koostööoskusi.</p>		
15.	Sündmuskorraldusõpe	3
<p>Käsitletavat teemat: sündmuskorraldus, seminarikorraldus, rekreatsioonikorraldus.</p> <p>Õpetusega taotletakse, et õppija omandab õige suhtumise, vajalikud teadmised ja oskused sündmuste, seminaride ja rekreatsiooni korraldamiseks. Õppija mõistab sündmus-, seminari- ja rekreatsioonikorralduse põhimõtteid ja protsesse. Õppija oskab korraldada sündmusi, seminare ja lihtsamaid rekreatiivseid tegevusi sise- ja välitingimustes ning omandab asjakohase sõnavara. Taotletakse, et õppija arendab analüüsi ja probleemide lahendamise oskust. Õppija arendab tööülesannete täitmiseks vajaliku teabe hankimise, analüüsimise ja koostööoskusi.</p>		
16.	Rekreatsioonikorraldusõpe	3
<p>Käsitletavat teemat: rekreatsioonikorralduse alused, reisikorralduse alused.</p> <p>Õpetusega taotletakse, et õppija omandab rekreatsiooni ja reisikorralduse põhialused ja -mõisted, teab rekreatsiooni korraldamist reguleerivaid õigusakte, rekreatiivsete teenuste nõudluse ja pakkumise mõjutegureid, mõistab rekreatsiooni seoseid teiste valdkondadega (turism, sport jne), oskab korraldada reisi, lähtudes kliendi ootusest, ja tagada kliendile turvalisuse ning meeldiva elamuse. Õppija teab spetsialiseerumise võimalusi valdkonnas ning oskab leida rakendust era-, avalikus või kolmandas sektoris, omandab üldoskused rekreatsiooni turvaliseks ja valikuvõimalusi pakkuvaks korraldamiseks sise- ja välitingimustes.</p>		
17.	Rekreatsioonisündmuse korraldusõpe	4
<p>Käsitletavat teemat: sündmuskorralduse alused, mänguõpetus ja animatööri töö, rekreatsioonisündmuste korraldamine, projektijuhtimise alused.</p> <p>Õpetusega taotletakse, et õppija omandab teadmised sündmuskorraldaja ja animatööri tööst. Oskab sündmust planeerida, ette valmistada, läbi viia, korraldada jätkutegevusi, saada ja analüüsida tagasisidet. Õppija teab meeskonna juhtimise põhimõtteid ja oskab töötada meeskonnaliikmena, juhendada kliente vaba aja veetmisel. Õppija oskab kasutada projektimeetodit kui ühte enamlevinud organisatsiooni arengu- või sündmuste korraldamiseks kasutatavat meetodit, kirjutada lihtsamaid projekte, neid ellu viia ja tulemusi analüüsida.</p>		
18.	Loodusturismiõpe	5
<p>Käsitletavat teemat: Eesti looduskeskkond, loodushoid, loodusturismi korraldus, loodusgiidi töö ja looduse vahendamine.</p> <p>Õpetusega taotletakse, et õppija omandab alusteadmised ökoloogiast ja looduskeskkonnast kui rekreatsiooni põhiressurssidest ning teab vastavaid põhimõtteid. Õppija saab aru looduse säästva kasutamise ja koormustaluvuse vajalikkusest, oskab korraldada loodusmatka ja -ekskursiooni lähtudes sihtrühmast ja temaatikast, koostada looduse vahendamise programmi ja viia läbi looduse vahendamise üritust. Õppija saab teadmised maastikualdkondadest, puhkealadest, säästva looduskasutuse põhimõtetest, kaitsealadest ja looduse kaitstavatest üksikobjektidest ning nende kaitsekorra. Oskab koostada loodusturismi pakette ja korraldada loodusmatka.</p>		
19.	Matkatreeneritöö õpe	6
<p>Käsitletavat teemat: matkamise alused, matkamine ja orienteerumine.</p> <p>Õpetusega taotletakse, et õppija omandab vajalikud eelteadmised inimese anatoomiast, füsioloogiast ning treeningkoormuse mõjust organismile, teadmised ja oskused ohutu matka planeerimiseks ja läbiviimiseks. Oskab kasutada matkavarustust, juhtida grupisisesid suhteid ja teenindada kliente matkal. Õppija omandab vajalikud oskused ja teadmised matkatreeneri I taseme kutseeksami sooritamiseks, sh teadmised matkamise alustest, oskused matka planeerida, valida liikumisviisi ja -taktikat vastavalt grupi suurusele ning võimekusele,</p>		

<p>komplekteerida ja kasutada varustust. Õppija omandab teadmised liikumistehnikatest matkaliikide kaupa, oskab kasutada abimaterjale, orienteeruda kaardil ning looduses, juhendada kliente, kasutada meeskonnatöö võtteid ning teab seadusandlusest tulenevat vastutust ja klientide õigusi matkateenuste kasutamisel.</p>		
20.	Spordi- ja liikumisharrastusõpe	3
<p>Käsitletavat teemat: rekreatiivsed liikumisharrastused.</p> <p>Õpetusega taotletakse, et õppija omandab oskused ja teadmised klientide juhendamiseks aktiivsetes tegevustes. Õppija omandab teadmised ning oskused harrastusspordi korraldamiseks, oskab ise harrastada mõnda sportlikku ala ning juhendada teisi sellel alal tegutsejaid. Õppija omandab spordivaldkonna üldteadmised ning teadmised treeningu põhiprintsiipidest. Õppija oskab valida treeninguks õiget toitumisviisi ja koormust ning teabriskide maandamise võimalusi erinevate alade harrastamisel.</p>		
21.	Looduskeskkonnaõpe	10
<p>Käsitletavat teemat: ökoloogia alused, Eesti flora, seemned ja samblikud, Eesti fauna, Eesti maastikud, loodushoid.</p> <p>Õppija saab teadmised ökoloogia põhimõistetest ja looduslikest ökosüsteemidest, taimekooslustest, maastikuvaldkondadest ja nende looduslikest vaatamisväärsustest, looduse koormustaluvusest ja igaüheõigusest, kaitsealadest, kaitstavatest looduse üksik-objektidest ja puhkealadest kui loodusturismi sihtkohtadest. Õppija oskab määrata enamlevinud taime-, looma-, seene- ja samblikuliike, sh kaitsealuseid liike, ravim-, söödavaid ja mürgiseid taimi ning seeni.</p>		
22.	Looduse vahendusõpe	6
<p>Käsitletavat teemat: giiditöö alused, looduse vahendamine, loodusrajad, matkamise alused.</p> <p>Õpetusega taotletakse, et õppija omandab oskuse esitleda külastajatele loodusobjekte ning anda mõistetavaid selgitusi looduses toimuvate protsesside ning seoste kohta. Õppija omab teadmisi ja oskusi loodusradade kavandamisest, matkavarustuse kasutamisest, maastikul orienteerumisest. Õppija mõistab, kuidas läbitava loodusraja profiil ja seisund mõjutavad saadavat looduselamust. Õppija omandab loodusradade kavandamiseks vajalikud teadmised ja oskused. Õppija omandab matka planeerimise, varustuse kasutamise ja külastajate juhendamise oskused. Õppija oskab valida turvalise, ratsionaalse ja loodussäästliku liikumisviisi Eesti maastikel ja pinnavormidel.</p>		
23.	Loodusreisi korraldusõpe	3
<p>Käsitletavat teemat: reisikorralduse alused, loodusturismi korraldus, projektijuhtimine.</p> <p>Õpetusega taotletakse, et õppija mõistaks säästva turismi, loodusturismi ning ökoturismi eripära ning loodus- ja ökoturismi toodete tähtsust Eesti turismiturul. Õppija omandab teadmised erinevate loodus- ja ökoturismi ühenduste tegevustest ja ülemaailmsetest liikumistest. Õppija omandab oskused kavandada ning turundada loodus- ja ökoturismi tooteid. Õppija oskab kasutada projektimeetodit kui ühte enamlevinud organisatsiooni arenguks või sündmuste korraldamiseks kasutatavat meetodit, kirjutada lihtsamaid projekte, neid ellu viia ja tulemusi analüüsida.</p>		
24.	Maaturismi korraldusõpe	5
<p>Käsitletavat teemat: maaturismi alused, jätkusuutliku turismi korraldus, sündmuskorraldus, seminarikorraldus ja rekreatsioonikorraldus.</p> <p>Õpetusega taotletakse, et õppija omandab õige suhtumise, vajalikud teadmised ja oskused töötamiseks turismiteenuseid pakkuvates ettevõtetes, kohalikes omavalitsustes või mittetulundusühingutes, mille tegevuste hulka kuulub turismi arendamine ja planeerimine sihtkohas. Õppija mõistab maaturismi, sündmus-, seminari- ja rekreatsioonikorralduse põhimõisteid ja protsesse. Õppija tunneb maaturismiteenuste esitatavaid nõudeid ning seonduvat seadusandlust. Õppija oskab leida ja analüüsida tööülesannete täitmiseks vajalikku teavet. Õppija mõistab ettevõtja rolli ja oskab korraldada turismialase väikeettevõtte tööd ning analüüsida ettevõtte tegevust kliendikesksuse seisukohast. Õppija omandab teadmised ja oskused maaturismi jätkusuutlikust korraldusest ja rekreatiivsete tegevuste korraldamisest sise- ja välistingimustes ning sündmuste ja seminaride korraldamisest. Õppija oskab klientide vajadusi arvestades ette valmistada ja läbi viia ekskursiooni ja matka. Õppija oskab koostada, kalkuleerida ja pakkuja seminaripaketti. Õppija oskab planeerida sündmuste ettevalmistamist ning teenindada sündmusel ja seminaril osalejaid, lähtudes klientide huvidest ja ootustest. Õpetusega taotletakse, et õppija arenda analüüsivõimet ja probleemide lahendamise oskusi.</p>		
25.	Maamajutuse korraldusõpe	4
<p>Käsitletavat teemat: vastuvõtu korraldus, majapidamine, kinnisvara korrashoid ja maastikuhooldus.</p> <p>Õpetusega taotletakse, et õppija mõistab majutusteenuse tähtsust kliendile ja oskab kasutada majutusala põhiseadust ja -mõisteid. Õppija tunneb majutusteenuste teenuste tsükli ja sellest tulenevaid ettevõtte struktuuri, tööjaotuse ja töökorralduse põhimõtteid ning nende omavahelisi seoseid. Õppija mõistab vastuvõtu rolli ettevõttesiseses ja -välises info vahendajana. Õppija oskab sooritada vastuvõtu esmaseid töö- ja teenindustoiminguid. Õppija oskab planeerida ja ajastada majapidamis- ja koristustöid. Õppija väärtustab majutusteenuste kvaliteeti ning tunneb majutusteenuste kvaliteedijätkude taotlemise korda.</p> <p>Õppija teab kinnisvara haldamise ja hooldamise põhimõtteid, projekteerimise, ehitamise ja turvalisusega seotud nõudeid, oskab koostada kinnisvara korrashoiu kava. Õppija teab maastikuplaneerimise ja -hoolduse põhimõtteid, oskab töötada lihtsamate töövahenditega. Õppija väärtustab ettevõtte hoonete ja ümbruse</p>		

omapära, rahvuslikku stiili, esteetiliselt terviklikkust ja korrashoidu. Õppija arendab meeskonnatöö ja suhtlusoskusi ning analüüsivõimet.		
26.	Toitlustuskorraldusõpe	5
Käsitletavad teemad: toiduvalmistamine, toitumisõpetus ja toiduainete õpetus, menüü planeerimine ja hinnakujundus, serveerimis- ja joogiõpetus, toitlustuse töökorraldus ja hügieen.		
Õpetusega taotletakse, et õppija omandab teadmised toiduainete ja jookide koostisest ning tasakaalustatud toitumise põhimõtetest. Õppija õpib tundma toidukaupade ja jookide kvaliteedi hindamise aluseid ja säilitamisreegleid. Õppija oskab toidu valmistamisel kalkuleerida toiduainete kulu, planeerida söögikordi, järjestada ja ajastada tegevusi. Õppija tunneb toiduvalmistamise põhilisi viise, roogade sobitamist ning toidutoote arenduse põhimõtteid. Õppija tunneb toitumistavasid ja lauakombeid erinevates kultuurides. Õppija oskab kasutada ja hooldada köögiseadmeid. Tunneb isikliku hügieeni, toidukäitlemise ja sanitaarõnudeid ning töökorraldust ja tööjaotust toitlustusteenuste pakkumisel. Õppija omandab oskused koostada menüüsid vastavalt klientide soovidele. Õppija oskab valmistada ja serveerida kuumi ja külmi jooke ning tavalisemaid toite ja kasutada erinevaid serveerimisviise lähtuvalt toitlustuskohast. Õppija omandab oskused valmistada rahvustoite ja väärtustab kohalikku toorainet. Õppija teab ja oskab rakendada meeskonnatöö põhimõtteid.		
27.	Maaturismi turundusõpe	4
Käsitletavad teemad: maaturismi toodete ja teenuste turundus, sihtkohaturundus.		
Õpetusega taotletakse, et õppija süvendab turundusalaseid teadmisi ja oskusi ning omandab õige suhtumise, teadmised ja oskused töötamiseks maaturismiettevõttes või maaturismi arendavas organisatsioonis. Õppija mõistab maaturismi efektiivse turunduse põhimõtteid ning oskab neid seostada sihtkohaturunduse põhiprintsiipidega. Õppija oskab planeerida maaturismi toodete ja teenuste turundust ning koostada maaturismiettevõtte turundusplaani. Õppija arendab analüüsimise ja probleemide lahendamise oskusi. Õppija väärtustab jätkusuutliku arengu printsiipe maaturismitoodete pakkumisel.		
28.	Maaturismi juhtimisõpe	4
Käsitletavad teemad: juhtimise alused, personalijuhtimine, kvaliteedijuhtimine; projektijuhtimine, majandusarvestuse ja finantsjuhtimise alused.		
Õpetusega taotletakse, et õppija teab ja tunneb maaturismi ettevõtte funktsioneerimise ja juhtimise aluseid ning juhtimise põhitegevusi: planeerimist, organiseerimist, koordineerimist, eestvedamist, otsustamist, motiveerimist ja kontrollimist. Õppija oskab sõnastada ettevõtte strateegilisi, taktikalisi ja operatiivseid eesmärgid ning omandab juhtimisvaldkondade eestvedamise, kontrollimise ja hindamise oskusi. Õppija omandab erinevate valdkondade (kvaliteedi-, personali- ja projektijuhtimine) juhtimise oskusi. Õppija oskab koostada ja rakendada arendus- ja äriprojekte. Õppija teab raamatupidamise ning finantsanalüüsi ja -juhtimise aluseid ja terminoloogiat. Õppija mõistab finantsanalüüsi olulisust juhtimisotsuste tegemisel ja äritegevuse arendamisel. Õppija omandab finantsvahendite vajaduse ja ettevõtte finantsolukorra analüüsimise, rahavoogude planeerimise ja finantsaruannete koostamise oskusi. Õppija oskab analüüsida ettevõtte personalivajadust, koostada ametijuhendeid ja läbi viia tööintervjuusid ning arenguveestlusi. Õppija arendab analüüsimise ja probleemide lahendamise oskusi.		
29.	Maaturismiõpe	6
Käsitletavad teemad: maaturismi alused, jätkusuutliku turismi alused, sündmus- ja seminarikorraldus.		
Õpetusega taotletakse, et õppija omandab õige suhtumise, vajalikud teadmised ja oskused töötamiseks klienditeenindajana maaturismi ettevõtetes. Õppija mõistab maaturismi, sündmus- ja seminarikorralduse ning maaturismi teenuste ja toodete pakkumise ja läbiviimise põhimõtteid ja protsesse. Õppija oskab leida ja analüüsida tööülesannete täitmiseks vajalikku teavet. Õppija omandab üldteadmised maaturismi jätkusuutlikust korraldusest ja koostööst, sündmuste ja seminaride korraldamisest. Õppija arendab analüüsimise ja probleemide lahendamise oskusi.		
30.	Maamajutusõpe	5
Käsitletavad teemad: vastuvõtt ja klienditeenindus, majapidamine, hoonete ja maastiku hooldamine.		
Õpetusega taotletakse, et õppija tunneb majutusettevõtte teenuste tsüklit, sellest tulenevaid ettevõtte struktuuri, tööjaotuse ja töökorralduse põhimõtteid ning nende omavahelisi seoseid. Õppija tunneb klienditsükli etappe ja nende võtmetegevusi. Õppija mõistab vastuvõtu rolli ettevõttesiseses ja -välises info vahendajana. Õppija valdab vastuvõtu esmaseid töö- ja teenindusoperatsioone. Õppija teab erinevaid kliendihaldussüsteeme ja nende kasutusvõimalusi. Õppija mõistab majapidamistöe olulisust, saab teadmised majapidamise töökorraldusest ja peamistest majapidamistoimingutest ning oskab hinnata majapidamistöe kvaliteeti. Õppija omandab oskused korrastada majutus- ja üldkasutatavaid ruume ning töötada laos ja pesumajas.		
Õppija teab kinnisvara haldamise, hooldamise ja turvalisuse nõudeid. Õppija oskab kaunistada siseruume ning hooldada ümbrust. Õppija oskab käsitseda peamisi maastikuhooldusvahendeid. Õppija arendab meeskonnatöö ja suhtlusoskusi ning analüüsivõimet.		
31.	Toitlustusteenindusõpe	7

Käsitletavad teemad: toiduvalmistamine, toitumisõpetus, toiduainete õpetus, Eesti toit, menüü planeerimine, serveerimine ja joogiõpetus, toitlustuse töökorraldus ja hügieen.

Õpetusega taotletakse, et õppija teab ja tunneb toiduainete ja jookide koostist ning tasakaalustatud toitumise põhimõtteid. Õppija tunneb toidukaupade ja jookide kvaliteedi hindamist ja säilitamisreeglid, toiduainete kulu hindamist toiduvalmistamisel, söögikorra planeerimist, tööde järjestamist ja ajastamist, toiduvalmistamise põhilisi viise, toitute ja roogade sobitamist ning toidutoote arenduse põhimõtteid, kookides kasutatavaid seadmeid, nende õige kasutamise, hoolduse ja puhastamise reegleid, isikliku hügieeni ja sanitaar nõudeid toitlustuses, töökorraldust ja -jaotust toitlustusteenuste pakkumisel, toitumistavasid ja lauakombeid erinevates kultuurides. Õppija oskab koostada menüüsid vastavalt klientide soovidele ja vajadustele ning valmistada ja serveerida etteantud juhendi alusel toite ning kuumi ja külmi jooke, kasutada erinevaid serveerimisviise lähtuvalt toitlustuskohast ja/või sündmuse iseloomust. Teab ja oskab rakendada meeskonnatöö põhimõtteid.

32. **Looduskasutusõpe** **4**

Käsitletavad teemad: Eesti looduskeskkond, loodushoid, rekreatsioonikorralduse ja retkejuhtimise alused.

Õpetusega taotletakse, et õppija omandab teadmised ökoloogia põhimõistetest ja Eesti looduskeskkonnast kui rekreatsiooni põhiressursist, RMK puhkealadest ning nende looduslikest komponentidest, säästva looduskasutuse põhimõtetest, Eesti kaitsealadest ja looduse kaitstavatest üksikobjektidest ning nende kaitsekorrast. Õppija mõistab looduse säästva kasutamise ja koormustaluvuse arvestamise vajalikkust. Õppija oskab assisteerida loodusmatka, -ekskursiooni ja looduse vahendamise programmi korraldamist ja läbiviimist, lähtudes sihtrühmast ja temaatikast ning oskab läbi viia lihtsamat loodusmatka ja looduse vahendamise programmi ettevalmistatud materjalide abil.

Lisa 2

KINNITATUD

haridus- ja teadusministri 5. veebruari 2008. a määrusega nr 7

Erialade praktikate lühikirjeldused

	Turismikorralduse praktika	
	<p>Praktikaga taotletakse, et õppija harjub töökeskkonnaga, arendab teenindus- ja tegevuspraktika käigus reaalses töökeskkonnas teadmisi tööst turismivaldkonnas, praktikakohast, erinevate turismiettevõtete ja -organisatsioonide tegevusest ja töökorraldusest, töötajatest, klientidest, klientide teenindamisest ja töökeskkonnast. Õppija tutvub organisatsiooni ja/või sihtkoha planeerimise, tegevuse korralduse, juhtimise, arendus- ja turundustegevusega. Õppija arendab turismikorralduse ja -arenduse, turundus- ja müügitöö, iseseisva ja meeskonnatöö, probleemide lahendamise, suhtlus- ja teenindusoskusi ning arendab teoreetiliste ja praktiliste teadmiste kasutamist konkreetsetes töösituatsioonides. Õppija oskab analüüsida oma oskusi ja teadmisi, anda objektiivset enesehinnangut sobivuse kohta töötamiseks valitud erialal ning planeerida edasist karjääri. Praktika toetab õppija motivatsiooni turismikorralduse alaseks tööks valmistumisel, võimaldab teoreetiliste ja praktiliste teadmiste kasutamist konkreetsetes töösituatsioonides.</p>	
	Reisikorralduse praktika	
	<p>Praktikaga taotletakse, et õppija harjub töökeskkonnaga. Õppija arendab teenindus- ja tegevuspraktika käigus teadmisi tööst turismivaldkonnas, praktikakohast, erinevate turismiettevõtete ja -organisatsioonide tegevusest ja töökorraldusest, töötajatest, klientidest, klientide teenindamisest ja töökeskkonnast. Õppija tutvub praktikakoha tegevuse korralduse, juhtimise, arendus- ja turundustegevusega. Õppija arendab klienditeeninduse, reisikorralduse, turundus- ja müügitöö oskusi.</p> <p>Praktika käigus arendab õppija iseseisva ja meeskonnatöö, probleemide lahendamise ja suhtlusoskusi ning oma tegevuse tulemuslikkuse analüüsioskust. Praktika toetab õppija motivatsiooni reisikorralduse alaseks tööks valmistumisel, võimaldab teoreetiliste ja praktiliste teadmiste kasutamist konkreetsetes töösituatsioonides.</p>	
	Rekreatsioonikorralduse praktika	
	<p>Praktikaga taotletakse, et õppija omandab valmisoleku ning oskused kliente teenindada ja juhendada turvaliseks, meeldivaks ja erinevaid valikuvõimalusi pakkuvaks virgestumiseks nii looduses kui sisetingimustes. Juhendatavateks tegevusteks võivad olla matkad, mängud või sportlikud võistlused. Klienditeeninduse alla kuulub päringutele vastamine, hinnapakumiste tegemine, programmi kavandamine, läbirääkimiste pidamine kliendiga ja partneritega, kliendi teenindamine ning tagasiside hankimine. Õppija arendab praktilisi kutsealaseid oskusi ning kujundab õigeid kutsealaseid hoiakuid ja väärtushinnanguid. Õppija oskab analüüsida oma oskusi ja teadmisi töösituatsioonis, anda objektiivset enesehinnangut sobivuse kohta töötamiseks valitud erialal ning planeerida edasist karjääri.</p>	
	Loodusturismikorralduse praktika	
	<p>Praktikaga taotletakse, et õppija harjub töökeskkonnaga, rakendab koolis omandatud teadmised praktikasse ning õpib juurde uusi valdkonna- või organisatsioonispetsiifilisi oskusi. Praktika sisuks on loodusturismi programmide või rajatiste loomine ning arendamine, loodusturismi teenuste pakettide koostamine, müümine ja läbiviimine, loodusturismi toote arendamine loodusturismi korraldavas organisatsioonis või loodusturismi piirkonnas. Õppija saab ettekujutuse ja oskused töötamaks loodusturismi ettevõttes, oskab analüüsida oma edasise karjääri võimalusi, anda objektiivset enesehinnangut sobivuse kohta töötamiseks valitud erialal, rakendada õppeprotsessi käigus omandatud teadmisi ja oskusi töösituatsioonis, saada hinnang oma kutsealasele kompetentsusele, arendada praktilisi kutsealaseid oskusi, kujundada õiged hoiakud ja väärtushinnangud ning luua eeldused sooritada edaspidi kutseksam.</p>	

Maaturismi ettevõtluse praktika
<p>Praktikaga taotletakse, et õppija arendab reaalses töökeskkonnas eelnevalt omandatud teadmisi ja oskusi, saab tervikliku ettekujutuse maaturismiettevõtte tegevusest ja töökorraldusest ning toodetest, töötajatest, klientidest ja nende teenindamisest. Taotletakse, et õppija saab tervikteadmise ettevõtte töö planeerimis-, juhtimis- ning arendus-, finants- ja turundustegevusest. Õppija oskab püstitada isiklikke praktikaeesmärke ja koostada materjale praktikale minekuks. Oskab täita ja kontrollida endale ning teeninduspersonalile esitatavaid nõudeid. Õppija oskab planeerida ja ajastada enda ja personali töid. Oskab koostada toodete ja teenuste turundusmaterjale, pakkuda praktikaettevõtte turismitooteid ja teenuseid, teenindada kliente eesti keeles ja võõrkeeltes. Oskab koostöös ettevõtte töötajatega planeerida, kalkuleerida, ette valmistada ja korraldada sündmusi, seminare ning toitlustust. Õppija oskab analüüsida ettevõtte majandustegevust ja arenguplaane ning teha parendusettepanekuid. Oskab hoida ja hooldada ettevõtte varustust, kasutada tehnilisi vahendeid, tegutseda tehniliste rikete korral ning tagada hoonete ja territooriumi korrashoidu. Õppija arendab iseseisva ja meeskonnatöö oskusi ning analüüsi-, probleemide lahendamise, suhtlus- ja teenindusoskusi.</p> <p>Praktika võimaldab õppijal hinnata oma teoreetilist ja praktilist valmisolekut konkreetsetes töösituatsioonides ning üldist valmisolekut töötada maaturismiettevõtjana.</p>
Maaturismi teeninduse praktika
<p>Praktikaga taotletakse, et õppija arendab eelnevalt omandatud teadmisi reaalses töökeskkonnas, saab ettekujutuse maaturismiettevõtte tegevusest ja töökorraldusest, toodetest, töötajatest, klientidest ja nende teenindamisest. Õppija tutvub ettevõtte juhtimis-, turundus- ja arendustegevusega. Õppija arendab majutus-, toitlustus-, aktiivse puhkuse ning seminari- ja sündmuskorralduse teenuste tööoperatsioonide teostamise oskusi ja vilumusi. Õppija süvendab oma teadmisi turismimajanduses, maaturismiettevõtluses ja turismigeograafias. Praktika käigus arendab õppija eneseanalüüsi, iseseisva ja meeskonnatöö oskusi, probleemide lahendamise, suhtlemise ja klienditeenindamise oskusi. Praktika aitab kujundada õppijas õigeid hoiakuid ja väärtushinnanguid ning valmistab ette töötamiseks valitud erialal.</p>

Lisa 3
KINNITATUD
haridus- ja teadusministri 5. veebruari 2008. a määrusega nr 7

Erialade lõpueksami sisukirjedused

Turismikorralduse eriala lõpueksam
<p>Lõpueksamiga tõendatakse õppija teadmiste, oskuste ja hoiakute vastavust õppekavas püstitatud eesmärkidele. Lõpueksami sisuks on kaks praktilist ülesannet: turismi arendusprojekti koostamine valitud sihtkoha (omavalitsusüksus, selle väiksem osa või nende kooslus) arendamiseks jätkusuutliku arengu põhimõtetest lähtuvalt ja infopäringule vastamine sihtkoha turismikorraldusest.</p> <p>Lõpueksamiga kinnitab õppija oma kutsealast küpsust, õiget suhtumist, vajalikke teadmisi ja oskusi töötamiseks organisatsioonis, mille tegevuste hulka kuulub turismi korraldamine turismiteenuseid pakkavas väikeettevõttes, turismiinfokeskuses, mittetulundussektoris või kohalikus omavalitsuses.</p> <p>Õppija süvendab oma analüüsi ja probleemide lahendamise ning igapäevatööga seonduvaid enamlevinud oskusi, oskab koguda autoriteetsetest allikatest informatsiooni, seda töödelda, analüüsida ja edasi arendada terviklikuks lõputööks. Õppija on valmis sisenema tööturule.</p>
Reisikorralduse eriala lõpueksam
<p>Lõpueksam on kirjaliku teoreetilise ja praktilise eksami kombinatsioon. Teooriatesti küsimused puudutavad järgmisi valdkondi: turismi valdkonna õigusaktid, klienditeenindus, reisiteenuste tundmine, müügitöö korraldus.</p> <p>Praktilisel eksamil osaleb õppija teenindussituatsioonis klienditeenindaja rollis ja vastavalt eksamikohale on kliendi rollis spetsiaalse ettevalmistuse saanud reisifirma töötaja, kutsekooli reisieriala õpilane või õpetaja. Teenindussituatsiooniks on reisiteenuste paketi koostamine või pakettreisi pakkumine koos esmase hinnakalkulatsiooni, ajakava ja transpordiühenduse tutvustamisega ning soovitud kliendile. Praktilise ülesande lahendamine toimub arvutiklassis, õppijal on võimalus kasutada Interneti, atlast ja reisikatalooge. Eksami sooritaja demonstreerib oma oskusi vastavalt eksamipileti ülesannetele (valik kolmest ülesandest.). Lõpueksam võimaldab eksamikomisjonil hinnata õpilase vastavust reisikorraldaja III kutsestandardi nõuetele ja valmisolekut töötamiseks õpitud kutsealal.</p>
Rekreatsioonikorralduse eriala lõpueksam
<p>Lõpueksamiga õppija kinnitab oma kutsealast küpsust. Õppija demonstreerib eksamil oma suhtumist, teadmisi ja oskusi töötamiseks organisatsioonis, mille tegevuste hulka kuulub rekreatiivsete teenuste pakkumine ettevõtlus-, mittetulundus- või avalikus sektoris. Lõpueksamiks on projekt või projektimeetodil koostatud detailne matka- või sündmuse plaan koos vajaliku dokumentatsiooniga, turundusplaan või mõni üksik turundustegevus (näiteks voldiku kavandamine, kujundamine ja vormistamine), äriplaan rekreatiivsete teenuste</p>

turuletoomiseks, arendamiseks või ettevõtte loomiseks, loodusgiidi töövahendid, piirkonna rekreatiivsete tegevuste arendusplaan vms. Lõputöö viiakse võimalusel enne selle esitamist kaitsmisele ka praktiliselt ellu. Suuremahulised projektid või ürituste kavandamine ja läbiviimine võivad olla esitatud rühmatööna.

	Loodusturismikorralduse eriala lõpuksam	
--	--	--

Lõpuksamiga õppija kinnistab õige suhtumise, vajalikud teadmised ja oskused töötamiseks organisatsioonis, mille tegevuste hulka kuulub rekreatiivsete teenuste pakkumine ettevõtlus-, mittetulundus- või avalikus sektoris. Õppija süvendab oma kutseoskusi, rakendab omandatud teoreetilisi ja praktilisi teadmisi ning oskusi igapäevastes tööga seonduvates enamlevinud olukordades. Õppija süvendab oma analüüsi- ja probleemide lahendamise oskust. Lõpuksamiga taotletakse, et õppija oskab koguda autoriteetsetest allikatest informatsiooni, seda töödelda, analüüsida ja edasi arendada terviklikuks, praktilise väärtusega ning kõigile vormistatusnõuetele vastavaks lõputööks. Õppija on valmis sisenema tööturule.

	Maaturismiettevõtluse eriala lõpuksam	1
--	--	----------

Lõpuksam koosneb kahest osast – õpingute vältel koostatud ja kogutud tööde õpimapist ja selle arendusest maaturismiettevõtte arendusprojektiks ning selle projekti suulisest kaitsmisest.

Õppija tutvustab maaturismi teenuste pakkumise õpimappi, mis on kahe õppeaasta jooksul koostatud ning mida on edasi arendatud praktikate käigus omandatud uute teadmiste ja oskuste põhjal maaturismiteenuste pakkumise arendusprojektiks.

Maaturismiteenuste pakkumise arendusprojekti sisuks on kliendi teekonna ja maaturismiteenuste planeerimise, turundamise ja teenuste osutamise kirjeldused ja analüüs. Õppija kirjeldab muudatusi ja ettepanekuid, mis on lisatud arendusprojekti lõpuksamiks vormistades. Õppija väljendab koolis ja praktiliselt omandatud kogemuste ja teadmiste praktilist rakendamist maaturismiettevõtte igapäevastöö enamlevinud olukordades. Õppija näitab ettevõtte juhi omadusi, teenindusvalmidust, väljendusoskust, informatsiooni kogumise, süstematiseerimise, kasutamise ja edastamise oskust. Õppija tõendab oma teadmisi maaturismiettevõtte kui terviku funktsioneerimisest ja ettevõtte tegevuse planeerimisest ning näitab valmisolekut asuda tööle maaturismiettevõttesse.

	Maaturismi teeninduse eriala lõpuksam	
--	--	--

Lõpuksamiga tõendatakse õppija teadmiste, oskuste ja hoiakute vastavust õppekavas püstitatud eesmärkidele.

Maaturismi teeninduse eriala lõpuksam koosneb teoreetilisest ja praktilisest osast.

Teoreetilisest osast toimub kirjalik test ning kodutööna kirjalikult koostatud matka- või sündmusprogrammi suuline esitlemine.

Praktiline osa sisaldab kaks ülesannet: suhtlussituatsioon kliendiga ning praktiline töö. Suhtlussituatsiooni sisuks võib olla külaliste vastuvõtt, teenuste tutvustamine, tellimuse tegemine, arve kirjutamine, telefonile vastamine, lisateenuste pakkumine, vaba aja veetmise võimaluste tutvustamine piirkonnas, veaolukordade ja probleemide lahendamine. Praktiliseks tööks võib olla toakoristus, ruumide ja lähiümbruse kujundamine ja korrastamine, toitlustusteenindus (kohvi, tee keetmine, serveerimine; grillimise ettevalmistus; ettekandmine, lauakatmine), audiovisuaalse tehnika ülespanek.